

Brane Mozetič

Banalnosti

* * *

Već je izjutra bilo paklenski vruće. Dan da zastaneš. Da bojkotiram život. Isključio sam radio, TV, telefon, mobilni, računar, i hladnjak, da ne zuji. Iz susjednih soba ljudski glasovi, izvana automobili, vlakovi, zvona. Spuštam rolete da barem malo zaustavim sve te šumove, pogotovo sunce i vrućinu. Sam sa sobom, sav znojan, kao pred onim osnovnim pitanjima. Dan kao stvoren da mi nešto pođe za rukom. Premještam knjige tamo amo, i sebe, ne znam što bih sa svim tim. Glava će mi eksplodirati od bola. Kao i od želje da napravim crtu po zapešćima jer takav dan umara. Sam sa sobom kažem sebi, od početka do kraja. Časovi se vuku i sve stoji. Dođe mi da prekinem sve te osjećaje koji zaista nikud ne vode, kao što su nas naučili. Povirim u priručnike o pozitivnom životu i nedostaje mi onaj o bojkotu. Tisuće glasova ponavlja izdrži, izdrži, iako slobodno mogu procijeniti da nema smisla. U prošlosti je sve tako podnošljivo, čak lijepo, a sad ta vrućina, kad ništa ne odgovara. Zatvaram oči i pravim se da me nema.

Preveli: Dragana Bojanić Tijardović i Miloš Đurđević

* * *

Ništa mi nisu dali što bi mi pomoglo
da opstanem. Nimalo vjere da se mogu nadati,
da se pokajem, da molim i da budem spašen. Nimalo
ljubavi da je prosipam naokolo. Da se ne
sudaram stalno, da ne moljakam za
pažnju, nježnost, ruku koja će me
strasno zagrliti. Nisu mi dali stare
navike, običaje, svi su dani jednaki i
nijedan ne očekujem posebno, ne
radujem se. Dali su mi sposobnost
da osjećam bol već kod micanja lista
i da ga istovremeno podnosim. Stisnutih usana.
Dali su mi osornu preciznost koja
često puca, i ja padam u ponor.
Dali su mi svijet po kojem me zanosi
i koji ne osjećam. Vidim samo mnoštvo ljudi
koji su podlegli. Obukli su majice
s natpisom: I'm nobody. Who are you?
Srećemo se na ulici, na poslu, u kinu,
u lokalima i tako razgovaramo,
ispitujemo i odgovaramo. Boli.
Ali ne umijemo drugačije.

Preveli: Dragana Bojanić Tijardović i Miloš Đurđević

* * *

Draga Ana, Ljubljana je kao teška noćna mora. Prvo što ti pada na pamet u ovom gradu je da si prerežeš vene, ili da si zategneš omču oko vrata, ili da skočiš s nebodera. Trebalo bi da stalno budeš pijan ili napušen da bi mogao izdržati. Prijatelji nisu prijatelji, znanci nisu znanci, ljubavnici nisu ljubavnici, majka nije majka, otac nije otac, žena nije žena, tlo nije tlo, sve lebdi u praznini kojoj nema kraja, prividi, duhovi, nakaze, voda nije voda i zrak nije zrak, vatra nije vatra. Draga Ana, tvoj grad je kraj svijeta, bez imalo nade, vegetiranje, paklene muke, bol u trbuhu, koncentracija svih negativnih sila koje teže samo tome da od tebe naprave budalu, bogalja. Ljubljana, zmija koja dobro zvuči, koja ti nježno obavija tijelo, polako, s osjećajem, da ti nestane zraka i da se ne možeš osloboditi, uvijek te prati, šulja se iza tebe, tako šarena, bezopasna. Nestani, propadni u močvaru, vrati se opet u blato, zauvijek, spasi nas.

Preveli: Dragana Bojanić Tijardović i Miloš Đurđević

* * *

Promatram sve te vitke momke, kako dangube na uglovima ulica, Kinezi, Arapi, Crnici, Latinosi, Bosanci, kako zijevaju, pljuju uokolo i hvataju se za kurce. Razodijevam ih pogledom, preko njihovih prsa do ravnog trbuha, tamnih mišića, tijelom vrludam tamo i amo. Ili ganjaju loptu na igralištima, za vrućina skidaju majice da bliješte kapljice znoja, zvižde za djevojkama i zamišljam kako bi nasrnuli na mene kad bi znali da ih promatram. Oči im radoznalo pilje u svijet, a meni je jasno da je sve loše već iza mene, da ih mogu tako mirno promatrati, jer što, što bi radili u mojoj spavaonici u kojoj su stvari sređene, ne treba paziti na policajce, ne treba se oduševljavati tučnjavama, bježati pred pucnjevima. Što bi samo mogli reći prijateljima, čime bi se mogli hvalisati, što bi im dalo sjaj, junacima iz susjedne ulice. Ugladenost pronalazim u dvorani za fitness gdje se demonstriraju mišići. Ili u barovima, ili na plažama gdje tisuće gejeva želi pobijediti u utrci s vremenom. Kako bi samo trenirali u mojoj spavaonici, kako bi se natjecali, kad se vrijeme zaustavi, kako bi mogli shvatiti male poljupce, uživati u tišini ili samo šaptati. Sve to nepoznato plašilo bi ih, kao i tebe, koji si ponosan, nasmijan, kročio kroz vrata, a potom postajao sve manji i manji, sve dok te izjutra nije odnijela magla.

Prevela Ksenija Premur

* * *

Ne znam zašto si mi pao na pamet. Bio si prvi kojeg sam poljubio, iako si bio previše pijan da bi nešto znao o tome. Ja sam, pak, proživljavao nenasnosne boli i sreću. Da te samo dotaknem, žudio sam za tvojim pogledima i nježno te milovao po leđima. Ne znam jesam li ikada pomislio na seks s tobom. Zapravo to još nisam mogao posve zamisliti. Započelo je tada kad si me htio voziti na biciklu. Htio bih biti tvoja djevojka, mislio sam, jer nisam znao drugačije. Ti bi se brinuo za mene, zabavljao me, uvečer bi se sastajali nasamo, držali za ruke i crvenjeli. Tako se sve izokrenulo. Vidi, budući da nisi mario za te osjećaje, sada si debeljuškasti muškarac mučen dosadom. Ako me se ikad sjetiš, vjerojatno ti postaje mučno. I, hvala, ali ja sada ne bih sjedio u praonici, čekao da se rublje opere dok vani kiši, a uokolo skakuću Kinezi, strojevi huče, čitam pjesme Killiana i nisam svjestan da godine sve brže prolaze. Svako malo nastojim se vratiti u naša vremena, kao da je to posve moguće, potražim kakvog tinejdžera, koji bi me htio voziti na biciklu, brinuti za mene i držati za ruku.

Prevela Ksenija Premur